

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 23 maart 2017

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Luk Lemmens

Telefoon: 03 240 52 65

Agenda nr. 2/1

Gewestelijk RUP - Ranst en Zandhoven - "Vallei van de Tappelbeek ": advies openbaar onderzoek. Goedkeuring.

1. Inleiding

Dit besluit betreft het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Vallei van de Tappelbeek" in Ranst en Zandhoven. Het RUP zit in de fase van openbaar onderzoek. Volgens art. 2.2.4. § 4 van de Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening dient de provincieraad in deze fase advies uit te brengen aan de Vlaamse Regering.

2. Inhoud van het plan

Het plangebied ligt grotendeels in Ranst, deels in Zandhoven.

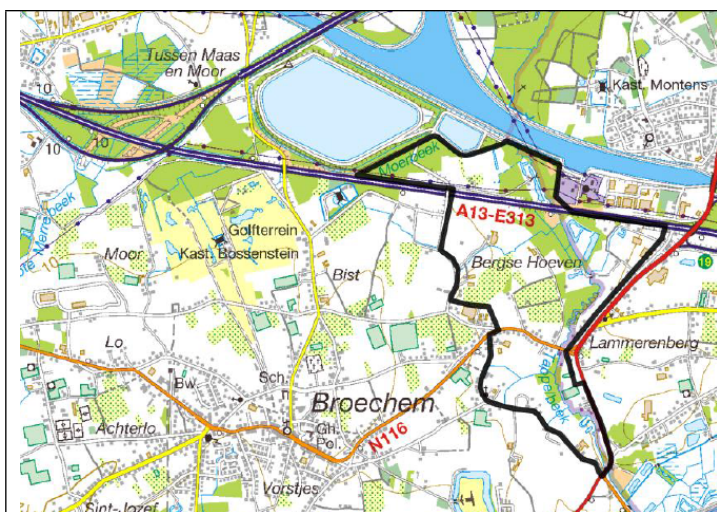

fig.1: situering plangebied

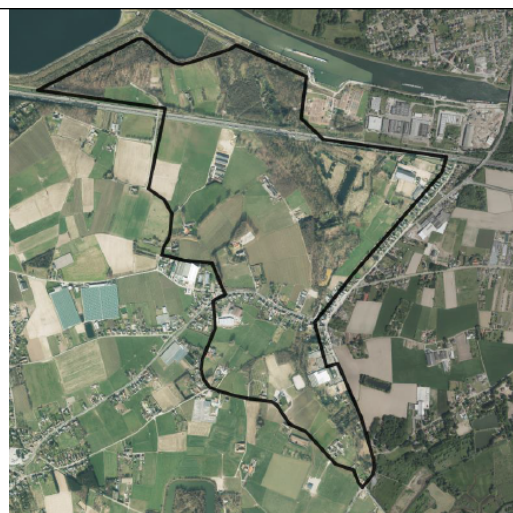

fig.2: luchtfoto plangebied

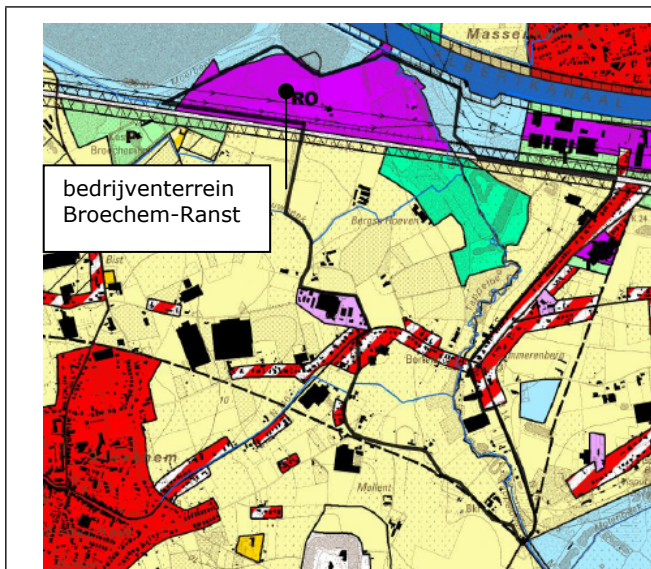

fig.3: gewestplanbestemmingen plangebied

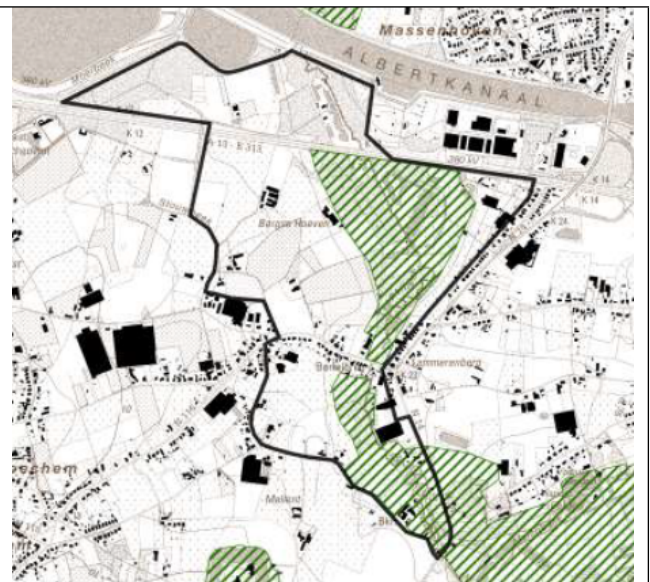

fig.4: situering habitatrichtlijngebied

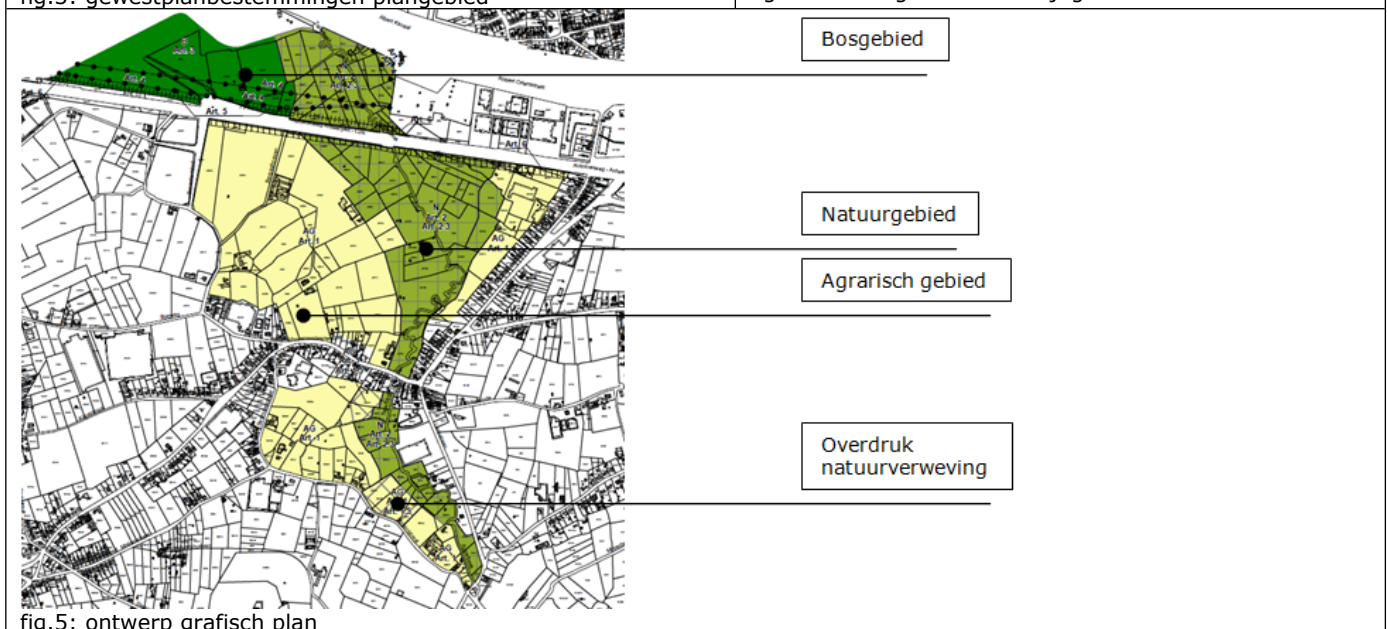

fig.5: ontwerp grafisch plan

Met het RUP wil Vlaanderen de vallei van de Tappelbeek openruimtebestemmingen geven (bos-, natuur- en agrarisch gebied, zie fig.5).

Het gebied ten zuiden van de E313 heeft momenteel de gewestplanbestemmingen agrarisch gebied en bosgebied.

De zone ten noorden van de E313 heeft momenteel de gewestplanbestemming 'regionaal bedrijventerrein met openbaar karakter' en is gekend onder de naam 'bedrijventerrein Broechem-Ranst'.

POM Antwerpen voerde een onderzoek naar de haalbaarheid van de ontwikkeling van dit gebied voor bedrijvigheid. Door de aanwezigheid van o.a. de Tappelbeek, drinkwaterbekkens, een hoogspanningsverdeelstation, waardevolle natuur en door de moeilijke ontsluitingsmogelijkheden werd geoordeeld dat een rendabele ontwikkeling van het bedrijventerrein Broechem-Ranst niet haalbaar is. In kader van het ENA (Economisch Netwerk Albertkanaal) werd vervolgens beslist deze zone om te vormen naar bos- en natuurgebied (beslissing van de Vlaamse Regering van 17 juli 2015). In 2015 werd dit gebied ook aangeduid als signaalgebied.

Het RUP doet geen uitspraak over het woonlint aan de Massenhovensesteenweg, dit behoudt een woonbestemming.

Het valleigebied van de Tappelbeek (waterloop 2^e cat.) vormt samen met het valleigebied van de Molenbeek/Bollaak (waterloop 1^e cat.) een groot overstromingsgebied ten zuiden van Viersel (Zandhoven). Het betreft een groot afstroomgebied waarvan het water via de Molenbeek/Bollaak onder het Netekanaal moet om uiteindelijk terecht te komen in de getijdegevoelige Kleine Nete.

In het verleden is het vaak voorgekomen dat het overstromingsgebied dermate werd aangesproken dat het water huizen bedreigde en soms ook effectief onder water zette. Vroeger kon het overtollige water in het Netekanaal overlopen.

Het Netekanaal fungeert echter ook als ruwwaterbron voor drinkwaterproductie. De zuiveringsinstallaties van Water-Link zijn niet echter voorzien op overstromingswater. Enerzijds heeft dit water een andere samenstelling dan kanaalwater en anderzijds bevat overstromingswater heel wat verontreinigingen.

Daarom werd midden jaren '90 een betonnen muur opgetrokken om het Netekanaal te vrijwaren van water vanuit het overstromingsgebied. Dit maakt echter dat bij hogere waterstanden telkens de afweging moet gemaakt worden of er via drie sluisjes toch water in het Netekanaal wordt geloosd om de meest bedreigde woningen te ontzien, dan wel of die huizen moeten ontruimd worden. Gezien het maar om twee woningen gaat werd recent onder coördinatie van de Gouverneur een plan van aanpak uitgewerkt om deze twee woningen aan te kopen en af te breken. Hierbij werden afspraken gemaakt tussen Water-Link, VMM en de provincie. Ondertussen is Water-Link de onderhandelingen opgestart om de beide woningen aan te kopen. Water-Link zal telkens instaan voor de helft van de kostprijs, de VMM en de provincie respectievelijk voor de andere helft.

3. Procedure

Op basis van het onderzoek tot milieueffectenrapportage oordeelde de bevoegde administratie dat het plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieueffecten en de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

De plenaire vergadering over het RUP "Vallei van de Tappelbeek" vond plaats op 29 juni 2016.

In zitting van 23 juni 2016 heeft de deputatie advies uitgebracht over het plan:

- Er werd gevraagd te verduidelijken op welke manier men tot de afbakening tussen de verschillende bestemmingen is gekomen.
- Er werd gevraagd in het dossier te verduidelijken wat de concrete impact is voor de landbouwers van de opname binnen de bestemming natuurgebied met overdruk 'grote eenheid natuur' en binnen de overdruk 'natuurverweving'.

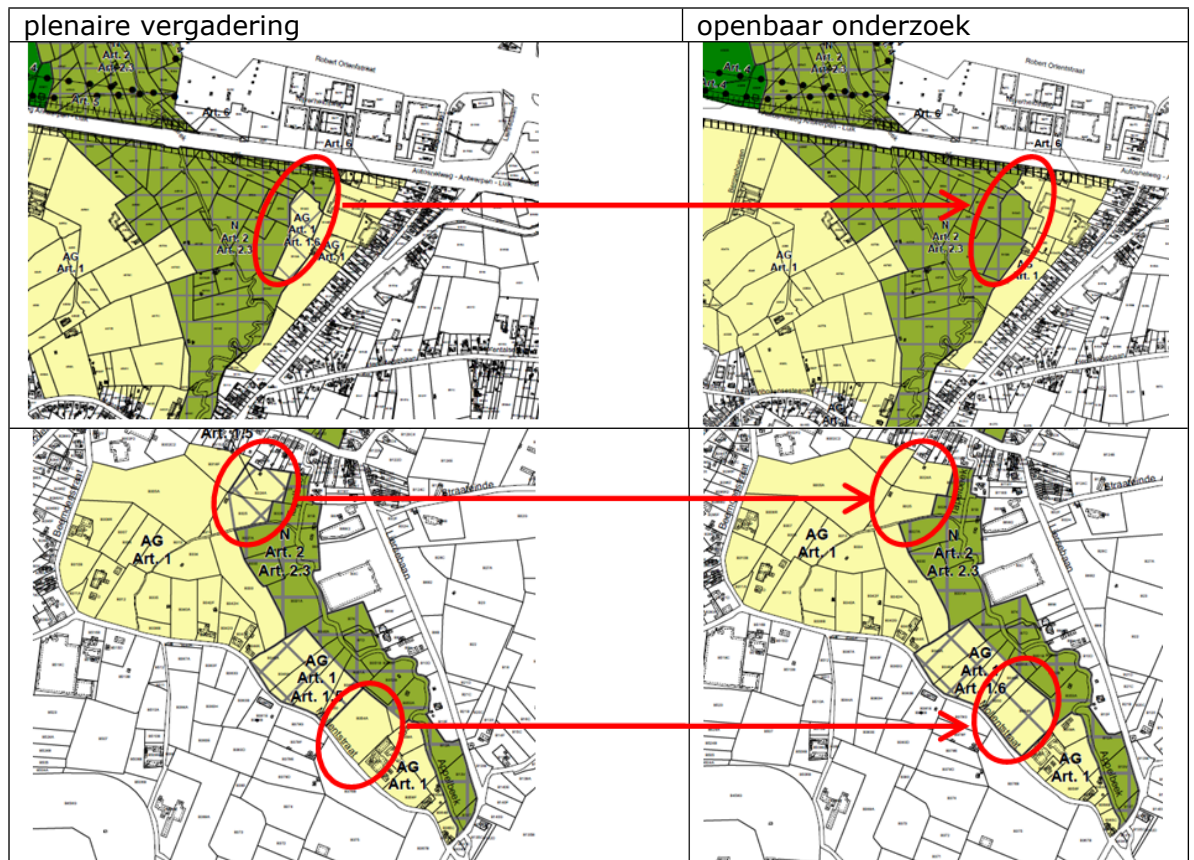
Tijdens de plenaire vergadering werden door andere adviesverlenende instanties volgende opmerkingen gemaakt:

- Agentschap Innoveren en Ondernemen en NV De Scheepvaart stellen de mogelijke impact van een groene bestemming voor Broechem-Ranst op de omliggende bedrijvigheid in vraag.
 - Ruimte Vlaanderen stelde dit als aandachtspunt mee te geven aan de minister maar geen wijzigingen door te voeren in het RUP.
- De gemeente Ranst bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit, met als voorwaarde dat de bestaande landbouwbedrijven niet gehypothekeerd worden. Ze vragen voldoende mogelijkheden te behouden voor deze bedrijven.
 - Ruimte Vlaanderen lichtte toe dat er steeds een afweging is gebeurd vanuit ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouwbedrijven enerzijds en vanuit natuurdoelen voor het habitatrictlijngebied anderzijds. Daarnaast is het plan het gevolg van een consensus tussen de verschillende actoren en sectoren. Hierbij werd maximaal vermeden natuurdoelen op huiskavels van landbouwbedrijven te leggen. De keuzes zullen bijkomende gemotiveerd worden

in de toelichtingsnota. De huiskavels waar een overdruk natuurverweving op ligt zullen herbekeken worden.

Aanpassingen na de plenaire vergadering:

- Aanpassing grenzen tussen verschillende bestemmingen:

- Bijkomend motivering en toelichting over afbakening tussen de verschillende bestemmingen is opgenomen onder hoofdstuk 7.2 (p.25 e.v. in de toelichtingsnota in bijlage).
- Bijkomende motivering en bijkomende uitleg over wat de gevolgen zijn voor betrokkenen zijn toegevoegd onder hoofdstuk 8.1.4 (p.31 e.v. in de toelichtingsnota in bijlage).
- Daarnaast werd een overgangsbepaling geschrapt in de bestemming natuur die bepaalde dat tot aan de realisatie als natuurgebied handeling nodig of nuttig i.f.v. bedrijfsvoering van landbouwbedrijven mogelijk bleven.

De Vlaamse regering stelde op 23 december 2016 het gewestelijk RUP "Vallei van de Tappelbeek" voorlopig vast.

Het openbaar onderzoek wordt gehouden van 21 februari 2017 tot en met 21 april 2017.

4. Voorstel van advies door de provincieraad

Volgende elementen zijn belangrijk bij de beoordeling van voorliggend dossier:

- de omvorming van het bedrijventerrein Broechem-Ranst naar een openruimtebestemming volgt uit onderzoek van POM Antwerpen en werd bekrachtigd door een beslissing van de Vlaamse Regering;
- in het dossier is opgenomen dat bestemmingen volgen uit overleg tussen de verschillende sectoren en actoren, dat ze rekening houden met de uitbating van de bestaande landbouwbedrijven en huiskavels.

Om deze redenen wordt voorgesteld een gunstig advies uit te brengen.

Er wordt echter voorgesteld in het advies volgende verduidelijking te vragen:

- Om welke reden is de overgangsbepaling voor agrarisch gebruik in natuurgebied niet behouden na de plenaire vergadering en wat zijn de gevolgen hiervan?
- In het gebied bevinden zich een aantal hippische centra (stoeterij, dressuurstal, ...). De toekomstmogelijkheden van deze bedrijven zijn niet duidelijk opgenomen in de voorschriften waardoor behoud ervan een probleem kan vormen. Er wordt gevraagd dit uit te klaren en te verduidelijken.
- werd er bij de (aangepaste) keuze voor natuurverwevingsgebieden rekening mee gehouden dat bijvoorbeeld paardenweides eenvoudiger te combineren zijn met natuurverweving dan intensieve graslanden voor melkveehouders?

Daarnaast wordt voorgesteld in het advies op te nemen dat de provincie vraagt om rekening te houden met de recente afspraken tussen Water-Link, de VMM en de provincie met betrekking tot de aankoop en de afbraak van enkele woningen in het valleigebied van de Tappelbeek.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 9 maart 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad brengt een gunstig advies uit over het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Vallei van de Tappelbeek" in het kader van het openbaar onderzoek.

De provincieraad vraagt volgende elementen te verduidelijken: waarom zijn er geen overgangsbepaling voor agrarisch gebruik in natuurgebied opgenomen; wat zijn de toekomstmogelijkheden voor de hippische centra in het plangebied; werd er rekening mee gehouden dat bijvoorbeeld paardenweides eenvoudiger te combineren zijn met natuurverweving dan intensieve graslanden voor melkveehouders. Daarnaast vraagt de provincieraad om rekening te houden met de recente afspraken tussen Water-Link, de VMM en de provincie met betrekking tot de aankoop en de afbraak van enkele woningen in het valleigebied van de Tappelbeek.

Digitale bijlagen:

1. advies;
2. ontwerp gewestelijk RUP "Vallei van de Tappelbeek";
3. advies deputatie naar aanleiding van plenaire vergadering.